

LBRIS

We know
books

CLÉMENCE
MICHALLON

**CHIRIAȘA
TĂCUTĂ**

Traducere din limba engleză și note
DANA-LIGIA ILIN

LITERA
București

1

FEMEIA DIN MAGAZIE

Îți place să crezi că fiecare femeie are unul, și el s-a nimerit, pur și simplu, să fie al tău.

E mai ușor așa. Dacă nici una nu este liberă. Nu încap în lumea ta cei care sunt încă afară. Nu iubești vântul din părul lor, nu-ți place soarele de pe pielea lor.

El vine noaptea. Descuie ușa. Își târăște bocancii printr-o dără de frunze moarte. Închide ușa după el, trage zăvorul.

Acest bărbat: tânăr, puternic, îngrijit. Te gândești la ziua în care v-ați întâlnit, la acel scurt moment înainte ca el să-și arate adevărata față, și uite ce vezi: un bărbat care își cunoaște vecinii. Care întotdeauna scoate la timp gunoiul reciclat. Care a stat în sala de nașteri când a venit pe lume copilul său, o prezentă solidă în fața relilor de pe lume. Mamele îl văd la coadă la băcănie și îi pun în brațe bebelușul: „Ține-l un pic, am uitat să iau lapte praf, vin imediat“.

Și acum el e aici. Acum e al tău.

Există o ordine în ceea ce faci.

Îți aruncă o privire care face inventarul. Ești aici. Cu cele două brațe, două picioare, un tors și un cap ale tale.

Apoi vine oftatul. O înmuiere a mușchilor spatelui pe când se instalează în mișcarea voastră împărțită.

Se apleacă să regleze caloriferul electric sau ventilatorul, în funcție de anotimp.

Întinzi mâna și primești o cutie pentru alimente, ies aburi din lasagna, musaca, paste cu ton, orice o fi. Mâncarea, fierbinte, îți face bășici pe cerul gurii.

Îți întinde apă. Niciodată în pahar. Întotdeauna în gamelă. Nimic care să poată fi spart și ascuțit. Lichidul rece îți trimite șocuri electrice prin dinți. Însă bei, pentru că vremea de băut este acum. Îți rămâne un gust metalic.

Îți dă găleata și faci ce ai de făcut. A încetat să-ți fie rușine acum multă vreme.

El ia găleata și pleacă un minut sau două. Îl auzi afară, aproape, sunetul bocancilor, jetul furtunului. Când se întoarce, găleata e curată, plină cu apă cu săpun.

Te privește în vreme ce te speli. În ierarhia trupului tău, el este proprietarul și tu ești chiriașa. Îți înmânează uneltele: o bucată de săpun, un pieptăn de plastic, o periuță, un tub mic de pastă de dinți. O dată pe lună, șampon antipăduchi. Trupul tău: veșnic clocește probleme, iar el îl ține în frâu. O dată la trei săptămâni scoate din buzunarul de la spate unghiera. Așteaptă până ce unghiile îți devin iar prezentabile, apoi o ia înapoi. Întotdeauna o ia înapoi. Faceți asta de ani întregi.

Te îmbraci la loc. Ți se pare inutil, dat fiind ceea ce urmează, însă așa a hotărât el. Nu merge, îți zici, dacă o faci singură. El trebuie să fie cel care trage fermoarele, descheie nasturii, îndepărtează straturile.

Geografia cărnii lui: lucruri pe care nu voiai să le afli, dar le-ai aflat oricum. O aluniță pe umăr. Dâra de păr în josul burții. Măinile lui: strânsoarea degetelor. Apăsarea fierbinte a palmei pe gâtul tău.

De la început până la sfârșit nu se uită la tine. Aici nu-i vorba despre tine. E vorba despre toate femeile și

toate fetele. E vorba despre el și toate lucrurile care clocesc în capul lui.

Când s-a terminat, nu zăbovește niciodată. E un bărbat din societate, cu îndatoriri. O familie, o casă de condus. Teme pentru acasă de verificat. Filme de privit. O soție pe care s-o faci fericită tot timpul și o fiică pe care s-o legene. Pe lista cu treburile lui există lucruri în afară de tine și de existența ta mărunță, toate așteptând să fie bifate.

În afară de seara asta.

În seara asta totul se schimbă.

În seara asta vezi cum bărbatul – acest bărbat foarte grijuliu, despre care se știe că nu face decât pași măsu-rați – își încalcă propriile reguli.

Se împinge în sus cu palmele proptite în podeaua de lemn. Ca prin minune, n-are așchii înfipte în degete. Își încheie catarama sub buric, apasă metalul pe pielea bine întinsă a taliei.

– Ascultă, zice. Ceva se ascute, partea ta esențială devine atentă. Ai stat aici destul.

Îi cercetezi chipul. Nimic. Vorbește puțin, expresiile feței îi sunt estompate.

– Ce vrei să zici? întrebi.

Își pune la loc haina de lână, trage fermoarul până sub bărbie.

– Trebuie să mă mut, zice.

Nu poți să nu zici din nou:

– Ce?

O venă îi zvâcnește la rădăcina frunții. L-ai mâniat.

– În altă casă.

– De ce?

Se încruntă. Deschide gura de parcă ar vrea să spună ceva, apoi se răzgândește.

Nu în noaptea asta.

Ai grijă ca privirea lui s-o prindă pe a ta în timp ce iese. Vrei să-ți soarbă nedumerirea, toate întrebările nerostite. Vrei să simți satisfacția că te-a lăsat cu sufletul la gură.

Regula numărul unu ca să rămâi în viață în magazie: el învinge întotdeauna. Timp de cinci ani ai avut grijă să fie așa.

2

EMILY

N-am habar dacă Aidan Thomas îmi știe numele. Nu i-aș purta pică dacă nu l-ar ști. Are lucruri mai importante de ținut minte decât numele fetei care îi toarnă coca-cola cherry de două ori pe săptămână.

Aidan Thomas nu bea. Nu alcool. Un bărbat frumos care nu bea ar putea fi o problemă pentru un barman, însă eu nu-mi exprim iubirea prin băutură; este vorba despre faptul că oamenii se așază la barul meu și se lasă în grija mea timp de o oră sau două.

Nu-i un limbaj pe care Aidan Thomas să-l vorbească fluent. E un cerb pe marginea drumului, nemișcat până ce treci cu mașina pe alături, gata s-o ia la fugă dacă te arăți prea interesat. Așa că îl las pe el să vină la mine. Marțea și joia. Într-o mare de clienți obișnuiți, doar pe el vreau să-l văd.

Azi e marți.

La ora șapte încep să arunc priviri spre ușă. Cu un ochi îl pândesc pe el și cu celălalt, bucătăria – chelnerița principală, somelierul, bucătarul-șef care e cretinul cretinilor. Mâinile mi se mișcă pe pilot automat. Un cocktail *sidecar*, un sprite, un whisky cu coca-cola. Ușa se deschide. Nu-i el. E doamna de la masa de patru persoane de lângă ușă care a trebuit să se ducă să-și mute mașina. Un bitter cu sifon. Un nou pai pentru puștiul

din spate. Un raport de la chelnerița principală: celor de la masa de patru persoane nu le-au plăcut pastele. Erau reci sau nu destul de condimentate. Plângerile lor sunt neclare, dar există, și Cora n-are chef să-și piardă bacșișul pentru că cei de la bucătărie nu-s în stare să folosească încălzitorul pentru mâncare. O liniștesc pe Cora. Îi spun să le spună bucătarilor să refacă pastele, cu o garnitură gratis în chip de scuze. Sau s-o pună pe Sophie, brutăreasa noastră, să trimită un desert dacă cei de la masă par să fie mari amatori de dulciuri. Orice o fi ca să le închidă gura.

Restaurantul e o gaură neagră de nevoi, un monstru care nu poate niciodată să fie săturat. Tata nu m-a întrebat niciodată; a presupus, pur și simplu, că o să-i calc pe urme. După care s-a gândit să moară, pentru că asta-i ceea ce fac bucătarii – trăiesc într-o ceață de căldură și haos, apoi te lasă să strângi rămășițele.

Îmi strâng cu două degete tâmplele, încerc să mă apăr de groază. Poate că e vremea – e prima săptămână din octombrie, încă începutul toamnei, însă zilele sunt tot mai scurte, aerul tot mai rece. Poate că e altceva. Dar în seara asta toate eșecurile par să fie în special ale mele.

Ușa se deschide.

E el.

Ceva se luminează în mine. O bucurie clocotește, din cele care mă fac să mă simt mică și un pic murdără și poate de-a dreptul proastă, însă e cea mai dulce senzație pe care o poate oferi restaurantul și o accept. De două ori pe săptămână, o accept.

Aidan Thomas stă la barul meu în tăcere. Nu vorbim unul cu altul, în afară de politețurile obișnuite. E un dans și i-am învățat perfect pașii. Pahar, cuburi de gheață, dozatorul de băuturi carbogazoase, suport pentru pahar. Cu „Amandine“ scris pe carton cu

caligrafie veche, cursivă. O coca-cola cherry. Un bărbat mulțumit.

- Mulțumesc.

Îi zâmbesc scurt și mâinile nu-mi stau locului. Între treburi – clătesc un shaker, aranjez borcanele cu măslin și cu felii de lămâie –, furișez priviri spre el. Ca o poezie pe care o știu pe de rost, dar nu mă satur de ea: ochi albaștri, păr blond-închis, barbă frumos tunsă. Riduri sub ochi, pentru că a trăit. Pentru că a iubit și a pierdut. Și apoi, mâinile lui: una se odihnește pe tejghea, cealaltă în jurul paharului. Calme. Puternice. Mâini care spun o poveste.

- Emily.

Cora se reazemă de tejghea.

- Ce mai e?

- Nick zice că trebuie să tăiem din meniu mușchiul. Îmi stăpânesc un oftat. Crizele de isterie ale lui Nick nu-s din vina Corei.

- Și de ce ar trebui să facem asta?

- Zice că porțiile nu-s bune și timpul de preparare e aiurea.

Îmi dezlipesc ochii de Aidan și mă uit la Cora.

- Nu zic că are dreptate, zice ea. Numai că... mi-a cerut să-ți spun.

În orice alt moment aș fi plecat de la bar să mă ocup eu însămi de Nick. Dar nu-l las să-mi fure acest moment.

- Spune-i că mesajul a fost recepționat.

Cora așteaptă urmarea. Știe la fel de bine ca mine că „mesajul a fost recepționat“ nu-l face pe Nick să se potolească.

- Spune-i că, dacă avem plângeri despre mușchi, mă ocup personal de ele. Jur. Iau toată vina asupra mea.

Scandalul mușchiului¹ va fi moștenirea mea. Spune-i că lumea s-a plâns de mâncare în seara asta. Și spune-i că ar trebui să-și facă mai puține griji despre mușchi și mai multe despre zona de servire, dacă băieții lui trimit mâncarea rece.

Cora ridică mâinile în chip de „Bine, bine“. Se întoarce în bucătărie.

De data asta îmi îngădui un oftat. Dau să-mi îndrept atenția spre două pahare de martini care au nevoie să fie lustruite când simt o privire asupra mea.

Aidan.

Și-a ridicat privirea de la tejghea, surâzând.

– Scandalul mușchiului, da?

Fir-ar să fie! A auzit.

Mă silesc să chicotesc.

– Scuze pentru asta.

El clatină din cap, soarbe din coca-cola cherry.

– Nu-i nevoie să te scuzi, zice.

Îi zâmbesc și eu și mă concentrez pe paharele de martini, de-a binelea de data asta. Văd cu coada ochiului că Aidan își termină băutura. Coregrafia noastră reîncepe: o înclinare a capului ca să ceară nota. O mână ridicată scurt în semn de rămas-bun.

Și iată cum cea mai bună parte din ziua mea s-a terminat.

Iau nota lui Aidan – bacșiș doi dolari, ca întotdeauna – și paharul lui gol. De-abia când șterg tejgheaua observ: o poticneală, o schimbare în îndelung exersatul nostru *pas de deux*.

Suportul. Cel de carton pe care l-am pus sub pahar. Acum ar trebui să-l arunc la coș, dar nu-l găsesc.

¹ *Sirloingate* – aluzie la Watergate

Poate a căzut? Mă duc în partea cealaltă a tejghelei, mă uit la picioarele scaunului înalt pe care stătea el acum câteva minute. Nimic.

E tare ciudat, dar incontestabil. Suportul a dispărut.

3

FEMEIA DIN MAGAZIE

Te-a adus aici.

Casa lui ți s-a arătat în fulgerări, priviri rapide când el nu se uita la tine. De-a lungul anilor ai revăzut în minte acele imagini, te-ai agățat de fiecare amănunt: casa în mijlocul unui teren. Iarbă verde, sălcii. Fiecare plantă, curățată; fiecare frunză, îngrijită. Clădiri mai mici răspândite pe proprietate ca prăjiturilele pentru ceai pe o tavă. Un garaj separat, un șopron, un rastele pentru biciclete. Cabluri electrice șerpuiind printre crengi. Ai aflat că bărbatul trăia într-un loc frumos. Un loc în care să alerge copiii, în care să se deschidă florile.

El a mers repede, pe o cărare de pământ în sus pe deal. Casa s-a topit în depărtare, înlocuită de un șir nesfârșit de copaci. S-a oprit. Nu aveai de ce să te prinzi, nimeni pe care să-l strigi. Erați în fața unei magazii. Patru pereți cenușii, acoperiș înclinat. Fără ferestre. El a pus mâna pe încuietoarea metalică, a ales o cheie de pe inel.

Înăuntru, te-a învățat noile reguli ale lumii.

- Numele tău, a zis.

Era în genunchi, și totuși dominându-te, cu mâinile de-o parte și de alta a feței tale, așa încât câmpul tău vizual începea și se sfârșea cu degetele lui.

- Numele tău este Rachel.

Numele tău nu era Rachel. El îl știa pe cel adevărat. Îl văzuse pe permisul de conducere după ce ți-a luat portofelul.

Dar ți-a spus că numele tău e Rachel, și era vital să accepți acest lucru. Felul în care l-a rostit, cu mârâitul lui „r” și caracterul definitiv al lui „l”. Rachel era un nou început. Rachel n-avea un trecut sau o viață la care să se întoarcă. Rachel putea să supraviețuiască în magazie.

- Numele tău este Rachel, a zis el, și nimeni nu știe cine ești.

Ai încuviințat din cap. Nu cu destul entuziasm. Mâinile lui ți-au lăsat fața și au înșfăcat puloverul. Te-a împins în perete, cu brațul pe gâtul tău, cu încheietura înfiptă în trahee. N-aveai aer, n-aveai deloc oxigen.

- Am spus, a zis el, și lumea a început să alunece din tine, dar nu-ți puteai permite să nu-l auzi, că nimeni nu știe cine ești. Nimeni nu te caută. Înțelegei dracului?

Ți-a dat drumul. Înainte să tușești, înainte să hârâi, înainte să faci orice altceva, ai încuviințat din cap. Ca și cum aprobai sincer. Ai încuviințat din cap ca să-ți salvezi viața.

Ai devenit Rachel.

Ai fost Rachel ani la rând.

Ea te-a ținut în viață. Tu te-ai ținut în viață.

Bocanci, frunze moarte, zăvor. Oftat. Calorifer electric. Totul ca de obicei, în afară de el. În seara asta se năpustește prin ritual de parcă ar fi lăsat apa să fiarbă pe sobă. Încă mai mesteci ultima bucată de plăcintă cu carne de pui când îți ia vasul.

- Haide, zice. N-am toată noaptea la dispoziție.

Nu-i nerăbdare graba asta a lui. Mai degrabă e ca și cum tu ai fi un cântec, iar el dă pe repede înainte părțile plictisitoare.

Rămâne cu hainele pe el. Fermoarul hanoracului îți sapă un șanț pe burtă. O șuviță de păr ți se prinde în închizătoarea ceasului lui. Își smucește mâna, se eliberează brutal de tine. Auzi cum se rupe ceva. Te ustură pielea capului. Totul e palpabil, totul e real, chiar dacă el plutește deasupra ta ca o arătare.

Ai nevoie să fie aici. Cu tine. Ai nevoie să fie destins, să se simtă bine.

Ai nevoie să vorbească.

Aștepți până după aceea. După ce ți-ai pus la loc hainele definitiv.

Pe când se pregătește să plece, îți treci o mână prin păr. Un gest pe care obișnuiai să-l etalezi la întâlniri, cu cotul jachetei de motociclist pe o masă de restaurant, cu tricoul alb, înviorat de un mănunchi de pandantive argintii.

Se mai întâmplă. Îți amintești frânturi din tine, și uneori te ajută.

- Știi, îi spui, îmi fac griji pentru tine.

El își ia un aer zeflemitor.

- E adevărat. Adică... doar mă întreb. Asta-i tot.

El pufnește, își îndeasă mâinile în buzunare.

- Poate te ajut, încerci tu. Găsesc o cale ca să stai.

El fornăie, dar nu se îndreaptă spre ușă. Trebuie să te agăți de asta. Trebuie să crezi că e începutul unei victorii.

El vorbește cu tine uneori. Nu des, și întotdeauna fără tragere de inimă, dar o face. În unele nopți e împănare. În altele e mărturisire. Poate că de aceea s-a ostenit să te țină în viață: sunt în viața lui lucruri pe

care simte nevoia să le împărtășească, și tu ești singura care poate să le audă.

- Dacă îmi spui ce s-a întâmplat, poate găsesc o soluție, zici.

Își îndoiaie genunchii, își aduce fața în fața feței tale. Răsuflarea lui, cu prospețimea minții. Palma lui, caldă și aspră pe pomeții tăi. Vârful degetului mare sapă în orbită.

- Crezi că dacă îți spun găsești o soluție?

Privirea i se plimbă pe tine de la față până la picioare. Dezgustată. Disprețuitoare. Dar mereu - asta e important - un pic curioasă. În privința lucrurilor pe care ți le poate face, lucrurile pentru care nu este pedepsit.

- Ce ai putea să știi tu? Îți urmărește cu degetul linia fălcii, unghia îți zgârie bărbia. Știi măcar cine ești?

Știi. Ca o rugăciune, ca o mantră. „Ești Rachel. El te-a găsit. Tot ce știi este ce te-a învățat el. Tot ce ai este ce ți-a dat el.“ Un lanț în jurul gleznei, fixat în perete. Un sac de dormit. Pe o ladă răsturnată, lucrurile pe care ți le-a adus de-a lungul anilor: trei cărți broșate, un portofel (gol), o minge antistres (pe bune). La nimereală și nepotrivite. Luată, ai dedus, de coșofana asta de bărbat de la alte femei.

- Te-am găsit, zice. Erai pierdută. Ți-am dat un acoperiș. Te țin în viață, arată el spre vasul gol. Știi ce ai fi fără mine? Nimic. Ai fi moartă.

Se ridică din nou. Își trosnește degetele, fiecare deget scoate un pocnet separat.

Nu ești mare lucru. Știi asta. Dar în magazie, în această parte a vieții lui, nu te are decât pe tine.

- Ea e moartă, zice. Încearcă să vadă cum e și spune iar: Ea e moartă.

N-ai nici o idee despre cine vorbește până ce adaugă:

- Părinții ei vând casa.

Și atunci înțelegi.

Soția lui.

Încerci să gândești totul deodată. Vrei să șpui ce spun oamenii în societatea politicoasă: „Îmi pare tare rău să aud asta“. Vrei să întrebi: „Când? Cum?“ Te întrebi: „El a făcut-o? Și-a ieșit din minți, în sfârșit?“

- Așa că trebuie să ne mutăm.

Se plimbă, cât poți să te plimbi prin magazie. Tulburat, ceea ce nu-l caracterizează. Însă n-ai timp pentru emoțiile lui. N-ai timp să-ți dai seama dacă el a făcut-o. Ce contează dacă da? El omoară. Știi asta.

Ce trebuie să faci e să te gândești. Să scormonești prin cutele atrofiate ale creierului tău, cele care obișnuiau să rezolve problemele de zi cu zi. Partea din tine care îți ajută prietenii, familia. Dar singurul lucru pe care îl strigă creierul tău este că dacă el se mută - dacă pleacă din casa asta, de pe proprietatea asta - tu mori. În afară de cazul în care îl convingi să te ia cu el.

- Îmi pare rău, îi spui.

Îți pare așa de rău, tot timpul. Îți pare rău că nevesta i-a murit. Îți pare rău, cu adevărat, de nedreptățile lumii, că i s-au întâmplat lui. Îți pare rău că s-a pricopsit cu tine, o femeie așa de pretențioasă, mereu flămândă și însetată, și care mai e și băgăcioasă.

Regula numărul doi ca să rămâi în viață în magazie: întotdeauna el are dreptate și întotdeauna ție îți pare rău.

4

EMILY

S-a întors. Marțea și joia. Demn de încredere ca un whisky cu 43% alcool, plin de făgăduințe.

Aidan Thomas își scoate căciula cenușie cu clape și părul i se ivește de dedesubt ca niște pene înfoiate. În seara asta are o geantă de sport - nailon verde, ca din magazinele care vând efecte militare. Atârnă greu într-o parte, cu chinga trăgându-i umărul în jos.

Ușa se trânteste în urma lui. Tresar. De obicei o închide cu un gest grijuliu, o mână pe clanță și cealaltă pe cadru.

Își ține capul aplecat în vreme ce se apropie de bar. E o îngreunare în pasul lui, și vina nu-i doar a genții.

Ceva îl apasă.

Își îndeasă căciula în buzunar, își netezește părul, lasă geanta să-i cadă la picioare.

- Ai Manhattan-urile mele?

Cu o privire neatentă, fac să alunece spre Cora două pahare. Ea o tulește. Aidan așteaptă până pleacă ea ca să ridice privirea spre mine.

- Cu ce te pot servi?

El îmi aruncă un zâmbet obosit.

Iau dozatorul de răcoritoare.

- Am ce bei de obicei. Îmi vine o idee. Sau aş putea să-ți prepar ceva, dacă ai nevoie de un strop de stimulent.